Vlaamse Regering

Besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Drinkwaterleiding Viersel-Walem'

DE VLAAMSE REGERING,

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 2.2.7 §1 en artikel 2.2.10 §1, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2016;
- het decreet van 1 juli 2016 tot wijziging van de regelgeving voor ruimtelijke uitvoeringsplannen teneinde de planmilieueffect rapportage en andere effectbeoordelingen in het planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen te integreren door wijziging van diverse decreten;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997 wat de bindende bepalingen betreft en op de besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 17 december 2010 houdende de definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij de decreten van 19 maart 2004 respectievelijk 25 februari 2011, wat de bindende bepalingen betreft.

Vormvereisten

Volgende vormvereisten zijn voldaan:

- De beslissing van de Vlaamse Regering van 18 december 2020 houdende de goedkeuring van de startnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Drinkwaterleiding Viersel-Walem'.
- De publieke consultatie over de startnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Drinkwaterleiding Viersel-Walem', voormalig genoemd 'Leidingstraat Viersel-Walem', van 2 februari 2021 tot en met 2 april 2021. Het publiek participatiemoment werd in een digitale vorm georganiseerd op 2 maart 2021. Tijdens de publieke raadpleging werden er 21 individuele inspraakreacties en 25 adviezen ontvangen.
- Het advies van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed van 24 maart 2021 over de startnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Drinkwaterleiding Viersel-Walem', voormalig genoemd 'Leidingstraat Viersel-Walem'.

- De scopingnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Drinkwaterleiding Viersel-Walem', voormalig genoemd 'Leidingstraat Viersel-Walem'.
- De plenaire vergadering over het voorontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Drinkwaterleiding Viersel-Walem' van 23 maart 2022, het verslag ervan en de adviezen.
- Het advies RVR-AV-1383 van de dienst Veiligheidsrapportering van het departement Omgeving van 22 december 2021 waarin wordt aangegeven dat voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Drinkwaterleiding Viersel-Walem' geen ruimtelijk veiligheidsrapport moet worden opgemaakt.
- De beslissing van de Vlaamse Regering van 8 juli 2022 houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Drinkwaterleiding Viersel-Walem'.
- Het openbaar onderzoek over het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Drinkwaterleiding Viersel-Walem', van 30 augustus 2022 tot en met 28 oktober 2022. Er weden twee publieke participatiemomenten georganiseerd, op 3 oktober 2022 te Duffel en 18 oktober 2022 te Nijlen. Tijdens het openbaar onderzoek werden 5 adviezen en 9 individuele inspraakreacties ontvangen.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- Voorliggend GRUP geeft uitvoering aan het richtinggevend gedeelte van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen dat bepaalt dat hoofdtransportleidingen op Vlaams niveau worden geselecteerd en in ruimtelijke uitvoeringsplannen worden vastgelegd. Tot de hoofdtransportleidingen behoren:
  - de internationale transitleidingen op het grondgebied van het Vlaams Gewest;
  - de transportleidingen op het grondgebied van het Vlaams gewest die een rechtstreekse aansluiting vormen met de internationale transitleidingen;
  - de transportleidingen die de poorten, de economische knooppunten en de economische netwerken onderling verbinden.

  Daarnaast geeft het plan ook uitvoering aan onder meer de bepalingen inzake waterwinning en ontginning: optimalisering van infrastructuur voor waterwinning.
- De plandoelstelling voor het GRUP 'Drinkwaterleiding Viersel-Walem' is het versterken en verzekeren van de drinkwatervoorziening in Vlaanderen door het realiseren van een interconnectie met grote doorvoercapaciteit tussen de grootste productiecentra van drinkwater van water-link en Pipda en bijhorende toevoerdrinkwaterleidingen. Daarbij worden volgende uitgangspunten gehanteerd:
  - De voorziene doorvoercapaciteit vereist een leiding DN900, d.w.z. voor een maximaal ontwerpdebiet van 5.000 m^3/u.
  - Voor een optimale bedrijfsvoering en leveringszekerheid moet de aftakking van 'de collector' gesitueerd zijn tussen het WPC Grobbendonk (Pidpa) en Oelegem, productiecentrum noord (water-link). De leiding moet tot in productiecentrum zuid Walem (water-link) in Rumst/Duffel aangelegd worden.
  - Maximaal gebundeld met de bestaande waterleiding (DN650).
  - Geïntegreerd in het bestaande netwerk met aantakking op de distributieleidingen.

- Bestaande en toekomstige leidingen niet hypothekeren (riolering…).
- Goede bereikbaarheid in kader van onderhoud.

- De bundelingsmogelijkheden van de drinkwaterleiding werden onderzocht en afgestemd op de plandoelstellingen, technische vereisten en de resultaten en conclusies van het milieu-effecten-onderzoek (plan-MER). Voor het gekozen tracé, dat vanuit de omgevingsbeleid het meest aangewezen is, is de overdruk 'Leidingstraat' niet wenselijk, omdat de parallelle aanleg van meerder leidingen niet aangewezen is. Bijgevolg is het planvoornemen gewijzigd naar een overdruk 'Enkelvoudige leiding' voor de realisatie van een drinkwaterleiding. Daardoor werd ook geopteerd om de benaming van het GRUP te wijzigen naar 'Drinkwaterleiding Viersel-Walem'.
- De resultaten en conclusies van het milieueffectenonderzoek (plan-MER) zijn verwerkt in het GRUP en weergegeven in de toelichtingsnota. In het kader van de opmaak van het plan-MER zijn de mogelijke effecten op beschermde soorten en habitats onderzocht en werd een passende beoordeling en verscherpte natuurtoets opgesteld.
- De neerslag van de ruimtelijke afweging is opgenomen in de toelichtingsnota bij het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.
- In de hiernavolgende paragrafen wordt ingegaan op de adviezen, bezwaren en opmerkingen die werden ingediend tijdens het openbaar onderzoek. De adviezen en bezwaren zijn ten behoeve van de leesbaarheid omkaderd en worden gezamenlijk behandeld voor zover ze een gelijkaardige en gelijklopende inhoud hebben.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt de vraag gesteld of de voorziene leiding en permanente koppeling is, dan wel een droge leiding die enkel wordt geopend in uitzonderlijke situaties zoals bijvoorbeeld droogte. Daaraan gekoppeld worden vragen gesteld over de exploitatie van een eventuele droge leiding.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verwijzen naar de toelichtingsnota waarin aangegeven is dat het gaat om een permanente koppeling binnen de dagelijkse bedrijfsvoering van het drinkwaternet. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen worden vragen gesteld over de effecten van het mengen van 2 soorten drinkwater, inclusief de effecten op de infrastructuur (leidingen, huishoudapparatuur, …). Wat zijn de effecten op een niet constante samenstelling van het drinkwater (t.g.v. de volatiele mengverhoudingen)?

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verwijzen naar het plan-MER waarin de effecten van de exploitatie van de drinkwaterleiding zijn onderzocht en door te verwijzen naar de toelichtingsnota waarin aangegeven is dat het drinkwater dat door de leiding getransporteerd zal worden, voldoet aan alle wettelijke vereisten van drinkwater.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen worden vragen gesteld over de impact op de geklasseerde tuin van het Kasteeltje van Perwijsbroeck waar de leiding door middel van een ondergrondse boring wordt aangelegd. Welke diepte is minimaal nodig onder de bomen? Zal deze minimale diepte overal gerespecteerd worden?

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verwijzen naar de stedenbouwkundige voorschriften waarin is voorzien in een aangepaste uitvoeringstechniek die een beperkte impact op de tuin en het kasteeldomein en de vegetatie garandeert. Deze techniek gebeurt op een diepte waardoor de vegetatie niet wordt geraakt, zoals blijkt uit de milieubeoordeling. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen worden vragen gesteld over de communicatie naar eigenaars over bouwputten, gezien de mogelijke impact op de structurele integriteit.

Daarnaast wordt gevraagd om in het verdere verloop van het traject op regelmatige basis te blijven communiceren over het verdere traject, zodat onder meer de betrokken landbouwers dit in de mate van het mogelijke in rekening kunnen brengen in hun bedrijfsvoering.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verduidelijken dat in de uitvoeringsfase, concreet in de procedure van de omgevingsvergunning en de daaropvolgende effectieve uitvoering inderdaad voorzien is in communicatie met betrokken landbouwers, bewoners en eigenaars. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gevraagd of nabij woningen warmtenetten in de sleuf gelegd worden voor het verwarmen van woningen met warmtepompen.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verduidelijken dat de aanleg van warmtenetten geen deel uitmaken van de plandoelstellingen en bijgevolg niet zijn onderzocht binnen het ruimtelijk uitvoeringsplan. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt aangegeven dat het bestaande drainagesysteem van een landbouwperceel beschadigd zal worden.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verduidelijken dat het voorziene tracé ter hoogte van het betrokken landbouwperceel gebundeld wordt met de bestaande DN650 drinkwaterleiding, hetgeen onder de drainagebuizen gelegen is. Daarnaast wordt bij de aanleg van een nieuwe leiding voorzien in het herstel van het drainagesysteem. Dit herstel is voorzien in het protocol dat met de

landbouwvereniging is afgesloten. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt erop gewezen dat de aanleg van deze pijpleiding de onderliggende grondlagen en de bodemstructuur ernstig zal verstoren.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verwijzen naar het plan-MER waarin de permanente effecten op de ondergrond en bodemstructuur zijn onderzocht binnen het milieueffectenrapport en waar mogelijk gemilderd. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geeft geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt verduidelijking gevraagd over het begrip rustverstoring in de milieubeoordeling. In tabel 3.1 van het plan-MER die een overzicht omvat van de effectenbeoordeling voor mildering staat bij 'Rustverstoring' waarde -2 bij de exploitatiefase. Over welke rustverstoring gaat het hier? Geldt deze ook voor de naburige bewoners? In dezelfde tabellen staat er voor de mens geen effect qua verstoring van de rust, ook niet tijdens de aanlegfase. Dat is vreemd voor dergelijke ingrijpende werken.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verwijzen naar de milieubeoordeling (plan-MER) waarin is opgenomen dat 'rustverstoring' verwijst naar de mogelijke verstoring van rustende watervogels tijdens werken ter hoogte van de bekkens. Voor de mens is dit niet als 'rust' omschreven, maar bij de discipline Mens wel beschreven als de mogelijke impact op de gebruikskwaliteit van de aanwezige functies, waaronder wonen. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gevraagd of artikel 6.3.2.4 van het politiereglement van de politiezone BODUKAP gerespecteerd wordt door de hele (onder)aannemingsketting. Ook voor het leveren en ophalen van machines, reinigen van werftoiletten, etc... Zal de gemeente Duffel, gedurende de werken in het centrum, voor het toekennen van uitzonderingen op het politiereglement voor nachtelijke feesten rekening houden met de rustverstoring door de werken?

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verduidelijken dat de toepassing van het politiereglement valt niet onder de bevoegdheid van een ruimtelijk uitvoeringsplan. De in voege zijnde wetgeving en reglementen worden niet gewijzigd door het ruimtelijk uitvoeringsplan. De gevraagde garantie inzake dit politiereglement is dus aanwezig. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen worden vragen gesteld over de uitvoeringstechniek en de concrete uitvoeringswijze bij de inzet van een boormachine

(gestuurde boring), over de inhoud van lastenboeken, uitstoot van onder meer CO2 en over de technieken inzake geluidsoverlast.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verwijzen naar de toelichtingsnota waarin verduidelijkt is wat de inhoud en de reikwijdte van een ruimtelijk uitvoeringsplan is en waaruit blijkt dat de technieken en uitvoeringswijze niet expliciet wordt vastgelegd binnen het ruimtelijk uitvoeringsplan, maar deel uitmaakt van de realisatiefase en bewaakt wordt in het kader van de omgevingsvergunning. In de stedenbouwkundige voorschriften zijn anderzijds algemene bepalingen opgenomen, waaronder de toepassing van Best Beschikbare Technieken, om de mogelijke impact op de omgeving (waaronder mens en dier) te beperken.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen worden vragen gesteld over risico bij wateronttrekking. De zone tussen Vogelzangstraat en Krekelbeek/Kleine Nete bestaat grotendeels uit grondwatergevoede vegetaties. Door een overdimensionering van de aanwezige hoofdwaterloop (Krekelbeek) en diepe drainagegrachten dalen de grondwaterstanden sneller dan van nature te verwachten valt. Hierdoor is dit systeem extra gevoelig voor bijkomende, zelfs tijdelijke grondwateronttrekkingen. Dit betekent dan ook dat de effecten, tijdelijk of permanent, van een eventuele bemaling cumulatief bekeken moeten worden. De theoretische oefening uit de plan-MER komt verder ook niet overeen met de gebruikte pompkegels uit de recente omgevingsvergunningsaanvraag (2021) voor aanleg riolering en gescheiden fietspaden aan de Nijlense Steenweg. Hierbij werden afstanden kleiner dan 400m gehanteerd waarbinnen een potentieel significante invloed te verwachten viel. Dit staat in contrast met de 12m uit deze plan-MER. Daarnaast hebben gelijkaardige werken elders in Vlaanderen reeds duidelijk gemaakt dat de gehanteerde pompkegels veelal een grove onderschatting zijn van de werkelijkheid, met als gevolg dat er langer en meer gepompt moet worden dan voorzien, met significante grondwatertafeldalingen in kwelgevoede vegetaties tot gevolg. De plan-MER onderschat dus de negatieve effecten op het hydrologisch functioneren van het betrokken Habitatrichtlijngebied. Dit betekent dat er strengere randvoorwaarden opgelegd moeten worden bij het eventueel gebruik van bemalingen. Een van deze randvoorwaarden is dat bemalingen enkel ingezet mogen worden tegen het einde van het vegetatieseizoen (eind augustus- eind september) en dus niet in de natte helft van een hydrologisch jaar (oktober-maart). Dit om te voorkomen dat de bemaling een bijkomend drainerend effect heeft. Zo niet kan het plan dus wel degelijk een significant negatieve invloed hebben op de habitats (voornamelijk kwaliteit), op de vitale factoren die het functioneren van de Speciale beschermingszone als ecosysteem bepalen als op de abiotische relaties die de structuur en functie van de speciale beschermingszone bepalen. Dit kan het bereiken van een gunstige staat van instandhouding voor de betreffende Speciale Beschermingszone ernstig bemoeilijken.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verwijzen naar de uitgevoerde onderzoeken en in het bijzonder het plan-MER. Daarbij is het van belang in aanmerking te nemen dat de aanlegkenmerken van de aangehaalde riolering en het voorliggend plan, een waterleiding niet identiek zijn. De exacte ligging en

diepte is anders, net als de uitvoeringstermijn. De resultaten van de VMM-tool zijn echter inderdaad sterk verschillend van de gebruikte formule. In navolging van deze bezwaren, opmerkingen en adviezen is de tekst in het plan-MER geherformuleerd en aangevuld. Deze aanpassingen geven gaan aanleiding tot een andere beoordeling van de milieu-effecten.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt opgemerkt dat de beoordeling van de werken op vleermuizen gebeurt op basis van erg veralgemeende info over vleermuizen, waardoor die op veel plaatsen foutief is voor de soorten die in het gebied voorkomen. Elke vleermuissoort heeft nl een eigen levenswijze en gebruikt het landschap op een andere manier.

- (6.4.6.3) het tracé kruist de belangrijkste gekende migratieroute van ingekorven vleermuizen in Vlaanderen. Hiervan wordt geen melding gemaakt in het MER (al wordt de soort wel opgenomen als te verwachten soort), laat staan dat de impact van de werken op deze soort (en de instandhoudingsdoelstellingen van de Speciale Beschermingszone Historische fortengordels van Antwerpen als vleermuizenhabitats) werd bekeken. De ingekorven vleermuis is opgenomen in de bijlage 2 en 4 van de Habitatrichtlijn; het is net de bedoeling van een MER om de impact op deze soorten te beoordelen.

- (6.4.6.3) het tracé sluit aan op één van de weinige leefgebieden van meervleermuis in Vlaanderen (=het Albertkanaal). Hiervan wordt geen melding gemaakt in het MER (de soort wordt zelfs niet opgenomen als te verwachten soort), laat staan dat de impact van de werken op deze soort (en de S-IHD's van de SBZ Historische fortengordels van Antwerpen als vleermuizenhabitats) werd bekeken. De meervleermuis is opgenomen in de bijlage 2 en 4 van de Habitatrichtlijn; het is net de bedoeling van een MER om de impact op deze soorten te beoordelen

- (6.4.2) er ontbreken wel wat te verwachten soorten, oa ruige dwergvleermuis, laatvlieger, grijze grootoorvleermuis

- (6.4.3.2 en andere plaatsen) "Bij de aanleg van meerdere leidingen blijft de onderbreking van het kronendek kleiner dan 50 m welke voor vleermuizen overbrugbaar is." Die redenering klopt helemaal niet. Ten eerste kan het zeker voorkomen dat door de kappingen de afstand tussen lijnvormige landschapselementen groter wordt dan 50m. Als er bv aan beide zijden van het tracé op 50m afstand een kleine landschapselementen ligt en op het tracé ligt ook een houtkant die in dit project wordt gekapt, wordt de afstand tussen de kleine landschapselementen 100 m en dus volgens het MER onoverbrugbaar voor vleermuizen. Ten tweede is voor vleermuizen verlichting minstens een even grote versnipperende factor als lijnvormige landschapselementen. Door het kappen van bomen wordt de kans op versnippering door verlichting aanzienlijk groter. Dit wordt nergens in het MER besproken. Er worden ook geen milderende maatregelen in verband met (tijdelijke) verlichting genomen. Nochtans, als deze aanlegfase tijdens de trekperiode van de ingekorven vleermuis valt, is de potentiële impact op de Speciale Beschermingszone Historische fortengordels van Antwerpen als vleermuizenhabitats aanzienlijk

- (6.4.4) "Bij het vellen van bomen moet er rekening mee gehouden worden dat loofbomen met een diameter van meer dan 30 cm op borsthoogte een potentiële verblijfplaats voor vleermuizen vormen." Vleermuizenverblijven bevinden zich niet alleen in loofbomen met een diameter van meer dan 30 cm (dunst gekende boom bij vleermuizenwerkgroep Natuurpunt had een diameter van 7-8 cm). Dit is dus geen milderende maatregel.

- (6.4.6.4) "Voor de bomen met een diameter van meer dan 30 cm op borsthoogte dienen of (a) buiten de periode waarin verblijfplaatsen in bomen door vleermuizen worden gebruikt (15 maart tot 1 september) de bomen te worden gerooid of (b) dient door een vleermuisdeskundige uitgesloten te worden dat in de bomen een verblijfplaats voor vleermuizen aanwezig is." Vleermuizen gebruiken bomen het hele jaar door als verblijfplaats. Bovendien mogen verblijfplaatsen van vleermuizen ook niet vernietigd worden op het moment dat ze niet aanwezig zijn. Deze mitigerende maatregelen is dus in strijd met het soortenbesluit.

- (Stedenbouwkundige voorschriften) Nergens worden beperkingen opgelegd in verband met verlichting. Nochtans is de impact van verlichting op o.a. vleermuizen, zowel tijdens de aanlegfase als tijdens de gebruiksfase. Dat de impact hiervan mee moet onderzocht worden en dat alternatieven moeten onderzocht worden, werd onlangs bevestigd door de Raad voor vergunningsbetwistingen (RvVb-A-2122-1097).

- (9.2) "Maatregelen nemen om aan de bepalingen van het soortenbesluit te voldoen m.b.t. vermijden schade aan vogels, vleermuizen en vissen tijdens aanleg (vb. rekening houden broedseizoenen e.d.)." Welke maatregelen worden er effectief genomen om schade aan vogels, vleermuizen en vissen te voorkomen?

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verduidelijken dat het onderzoek is uitgevoerd op planniveau. Dit betekent onder meer dat enkel mogelijke permanente effecten van aanlegwerkzaamheden worden onderzocht: het plan omvat immers nog geen gedetailleerde omschrijving van de aanlegfase. In navolging van deze opmerkingen wordt de tekst aangevuld met de ontbrekende soorten. Indien het om tussenliggende stapstenen gaat die volledig worden gekapt kan een corridor inderdaad worden onderbroken over een grotere lengte (groter dan 50m). Ook de impact van het kappen op het breder verspreiden van de aanwezige verlichting zal toegevoegd worden. Door de beperkte aanwezigheid van verlichting wordt dit effect echter beperkt ingeschat.

Het gebruik van bomen als verblijfplaats tijdens de winter is soortenafhankelijk. Bij de aangehaalde soorten zijn er inderdaad soorten die overwinteren in bomen. Het plan-MER werd op dit punt aangevuld. Het klopt dat vleermuizen in zeldzame gevallen ook kunnen voorkomen in bomen met een kleinere diameter dan 30cm. Dit is echter uitzonderlijk.

De vermelding dat er moet voldoen worden aan de bepalingen van het soortenbesluit is inderdaad erg ruim. Dit is bewust: het betreft immers wetgeving waaraan volledig moet voldaan worden, niet aan een of meerdere bepalingen ervan. Opname van een beperkt aantal specifieke bepalingen zou ertoe kunnen leidden dat de overige maatregelen niet nagezien en opgevolgd worden.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven aanleiding tot aanvullingen in het plan-MER. Deze aanvullingen leiden niet tot een gewijzigde beoordeling, noch tot een aanpassing aan de planopties van het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt bezorgdheid geuit over de bermen van water-linkbekken 1, want de ligging van de leidingstrook in het GRUP doorkruist een orchideeënveld. Een sleuf maken in deze berm is ongewenst. Het wijzigt het fragiele abiotisch en biotisch milieu. Deze natuurtypen zijn uniek en wettelijk beschermd. Het

natuurvergunningenbesluit verbiedt het wijzigen van dit soort waardevolle grastypes. In het orchideeënveld werden tijdens een inventarisatie op 14 juni 2022 volgende 4 soorten gevonden: Gevlekte orchis, Bosorchis, Rietorchis en Gevlekte rietorchis (als nieuwe soort ontdekt dit jaar). Er werd dit jaar een recordaantal bloeiende orchissen gevonden, namelijk 237 bloeiende orchissen. Hiermee werd het record van 148 bloeiende orchideeën uit 2016 verpulverd. De orchideeënvelden zijn geconcentreerd op 2 plekken op bekken 1. De eerste plek is aan de ingang van de Waversesteenweg in Lier: In deze zone werden alle 4 soorten gevonden. Hier zou volgens het GRUP de drinkwaterleiding dwars doorlopen. Het gaat hier om zo'n 65 bloeiende orchideeën.

Verder in hetzelfde wachtbekken bevinden zich 150 bloeiende orchideeën, maar 2 soorten (rietorchissen werden hier niet gevonden). Ook hier loopt volgens het GRUP de leiding dwars door.

De impact van de leidingstrook op de flora van de bekkens dient grondig bekeken te worden. Het planteam dient de bermen grondig te inventariseren in mei/juni 2023. De meeste plantensoorten kunnen opgezocht worden in www.waarnemingen.be.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verwijzen naar het plan-MER en de passende beoordeling. Het plan legt niet de exacte locatie (breedte, lengte en diepte) van de leiding vast. Daar het beschermde soorten betreft, moeten maatregelen genomen worden om de orchideeën te behouden, bijvoorbeeld plaatselijk de ligging afstemmen, de uitvoeringstechnieken, de werfzone... Dit is reeds vastgelegd in vigerende wetgeving en zal gevolgd worden. Dit is in het plan-MER aangevuld. Een exacte uitvoeringsmethode wordt niet vastgelegd. Het doel van de maatregel wordt wel vastgelegd in de stedenbouwkundige voorschriften.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven aanleiding tot aanvullingen in het plan-MER. Deze aanvullingen leiden niet tot een gewijzigde beoordeling, noch tot een aanpassing aan de planopties van het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gevraagd naar vergoedingen en compensaties voor eigenaars en gebruikers van percelen, met inbegrip van landbouwgebruikspercelen, langs het gekozen tracé.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verwijzen naar de toelichtingsnota waarin aangegeven is dat voor de aanleg van leidinginfrastructuur de drinkwatermaatschappijen een protocol hebben afgesloten in functie van mogelijke vergoedingen en compensaties. De toepassing van dit protocol maakt echter geen onderdeel uit van een ruimtelijk uitvoeringsplan. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geeft geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt voorgesteld aan de Vlaamse Overheid om mee te investeren in een nieuw plein naast het Duffelse jeugdhuis in de Handelsstraat voor het deel van de geroerde gronden waar de boring voor de leiding boven zal komen.

De Vlaamse Regering neemt akte van deze vraag die buiten de scope van voorliggende beslissing over een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan valt.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geeft geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat intensieve teelten ook intensieve zorg nodig hebben zodat bijgevolg de toegang tot de percelen maximaal gegarandeerd moet worden tijdens de werken.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verwijzen naar de uitvoeringsfase en de omgevingsvergunning waarin concrete begeleidende maatregelen inzake de werfopvolging en uitvoering aan bod komen. Maatregelen om tijdelijke effecten van de aanlegfase te milderen, worden immers niet binnen het ruimtelijk uitvoeringsplan vastgelegd.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geeft geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gepleit voor zekerheid voor landbouwers door middel van een sectorprotocol, een afsprakenkader tussen landbouwsector en uitvoerende partij, in dit geval water-link en Pidpa. Hierin wordt duidelijk aangegeven welke praktijken nog mogelijk zijn (teelten, grondenbewerkingen, erfverhardingen ...) en er worden afspraken gemaakt over aanleg en onderhoud (wanneer gebeuren deze werken, zoveel mogelijk bundelen ...). Een sectorprotocol geeft garanties aan de sector dat hun gronden gevrijwaard blijven voor landbouwgebruik. Daarbovenop moeten de vergoedingen hier ook in worden opgenomen. Zowel de vergoedingen voor aanleg en ondergoed als voor opbrengstdervingen.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verwijzen naar het protocol dat de drinkwatermaatschappijen hebben afgesloten voor de aanleg van leidinginfrastructuur in functie van mogelijke vergoedingen en compensaties. De toepassing van dit protocol maakt echter geen onderdeel uit van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gevraagd wat men verstaat onder 'aanhorigheden' in de stedenbouwkundige voorschriften. Worden er pompstations voorzien langs de leidinginfrastructuur? Zitten deze mee in de overdruk? Zo ja, waar worden ze voorzien?

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verwijzen naar de toelichtingsnota waarin is aangegeven dat aanhorigheden van een leiding de constructies of gebouwen zijn die nodig of nuttig zijn om de leidingen te kunnen exploiteren. De aanhorigheden kunnen bovengronds of ondergronds aangebracht

zijn. De exacte ligging van aanhorigheden, waaronder pompstations, worden binnen dit ruimtelijk uitvoeringsplan niet vastgelegd.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat de technische voorschriften omtrent het kruisen van waterlopen en overwelvingen gevolgd moeten worden.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verduidelijken dat de goedkeuring van een GRUP geen afbreuk doet aan generieke technische voorschriften zoals het kruisen van waterlopen en infrastructuur.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan de planopties van het ontwerp-GRUP. De toelichtingsnota is op dit punt aangevuld.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt afstemming gevraagd met het gebiedsprogramma van de Kleine Nete.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verwijzen naar de toelichtingsnota waarin verwezen is naar het planproces Kleine Nete en het coördinatieoverleg van het gebiedsprogramma van de Kleine Nete. In dat kader werden beide planprocessen afgestemd. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat in het alternatievenonderzoek het alternatief waarbij tussen Viersel en Lier de waterleiding in de zuidelijke dijk van Netekanaal gelegd zou worden, nergens wordt besproken. Mits technisch haalbaar zou dit een oplossing bieden voor de (tijdelijke) effecten op het hydrologisch functioneren van de SBZ-H bij de inzet van grondwaterbemalingen.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verwijzen naar de scopingnota waarin het alternatief Netekanaal is onderzocht en niet weerhouden. Het onderzoek omtrent de maximale bundeling met het Netekanaal werd als bijlage 5.1 bij de scopingnota toegevoegd. In de toelichtingsnota is een verwijzing opgenomen naar het uitgevoerde alternatievenonderzoek. De scopingnota werd gepubliceerd op de website van het Vlaamse Departement Omgeving en maakt deel uit van het GRUP. Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gepleit voor het alternatief dat de Neerloop en aanpalende landbouwpercelen vermijdt. In plaats daarvan wordt vanaf de kruising met de Grote Nete rechtstreeks doorgestoken naar het Netekanaal om vanaf daar parallel te bundelen tot en met de Neerloop

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verwijzen naar de scopingnota waarin is aangegeven dat het voorgestelde alternatief werd geëvalueerd maar niet wordt beschouwd als een redelijk alternatief gezien dit niet voldoet aan de plandoelstellingen en technisch niet uitvoerbaar is, rekening houdend met de sectorale randvoorwaarden. De aanleg van de installatie onder sporen van Infrabel moet voldoen aan de voorwaarden geformuleerd in bundel 35.1 aangaande nutsinstallaties op het domein en onder de spoorwegen van Infrabel, waaronder geen spoorkruising onder wissels, overwegen of andere spoorweginstallaties. Een kruising op de voorgestelde locatie gaat tegen deze voorwaarden in, gezien hier ter hoogte van een spoorwegbrug en spoorwissel gekruist wordt. Het gekozen tracé is reeds aangepast om te voldoen aan deze voorwaarden.

Het Netekenaal ligt hier in ophoging. Volgens de randvoorwaarden van De Vlaamse Waterweg kan een leiding niet in het dijklichaam liggen en dient deze op enige afstand te bundelen. Een drukleiding aanleggen aan de voet van een waterkerende dijk is om veiligheidsredenen te vermijden daar waar mogelijk. Bij een calamiteit bestaat namelijk het risico dat schade aan de waterkerende dijk optreedt. Daarnaast primeert bij de bundeling met het Netekanaal de waterkerende functie van het dijklichaam en het natuurbehoud op de aangrenzende bermen. Deze randvoorwaarden zijn contradictorisch: de aanleg van een permanente beschoeiing d.m.v. damplanken met het noodzakelijk grondverzet en bronbemaling valt niet te rijmen met het behoud van de waardevolle bermen langsheen het Netekanaal. Ten slotte zou het voorgestelde alternatief zowel een bestaande woning als de provinciale waterloop tweede categorie Maasfortbeek doorkruisen (niet dwarsen). Dit is niet wenselijk in functie van de verwachte permanente effecten en het onderhoud van de leiding zelf. In de plandoelstellingen zijn een aantal randvoorwaarden opgenomen voor het voldoende functioneren van de drinkwaterleiding. Eén van de opgenomen randvoorwaarden is een goede bereikbaarheid in kader van onderhoud. Dit alternatief is bijgevolg strijdig met de uitgangspunten van de plandoelstelling, met name goede bereikbaarheid in kader van onderhoud.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt verwezen naar het tracé-alternatief dat niet de Lazarusstraat zelf, maar de parallelle gracht volgt. Dit onder meer om de tijdelijke hinder tijdens de aanlegfase te vermijden.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen vanuit de vaststelling dat dit alternatief niet beschouwd kan worden als een redelijk alternatief, gezien dit niet voldoet aan de plandoelstellingen en technisch niet uitvoerbaar is.

Het voorgestelde alternatief bekijkt enkel de situatie t.h.v. Lazarusstraat 7, en gaat voorbij aan het gehele tracé. Om de locatie van het voorgestelde alternatief te bereiken dienen bijkomende kruisingen van de bestaande 3 leidingen (DN1300 en 2xDN1400) en de diepe langsgracht gerealiseerd te worden. Elke kruising vormt een bijkomend risico naar schade aan de bestaande leidingen en bemoeilijkt het onderhoud. In de plandoelstellingen zijn een aantal randvoorwaarden opgenomen voor het voldoende functioneren van de drinkwaterleiding. Eén van de opgenomen randvoorwaarden is een goede bereikbaarheid

in kader van onderhoud. Dit alternatief is bijgevolg strijdig met de uitgangspunten van de plandoelstelling, met name goede bereikbaarheid in kader van onderhoud.

Het voorgestelde alternatief is technisch niet uitvoerbaar. Een drukleiding aanleggen aan de voet van een waterkerende dijk is om veiligheidsredenen te vermijden daar waar mogelijk. Bij een calamiteit bestaat namelijk het risico dat schade aan de waterkerende dijk optreedt.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gevraagd om private onbebouwde percelen langsheen de Broechemsesteenweg te ontwijken door geen dwarse kruising van de Broechemsesteenweg te voorzien, maar gebruik te maken van de bestaande wegenis in de Vogelzangstraat/Broechemsesteenweg.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen door te verwijzen naar de recentste plannen van de aanleg riolering in de Broechemsesteenweg waaruit blijkt dat dit alternatief technisch niet uitvoerbaar is, omwille van plaatsgebrek, en kan bijgevolg niet als redelijk worden beschouwd.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt voorgesteld om de bermen van bekken 2 en bekken 1 (met het aanwezige orchideeënveld te ontzien) te vermijden. Hiervoor wordt een alternatief tracé voorgesteld onder de trage weg aan de oevers van Lekbeek, Galgenbeek en Itterbeek (zijde van de Binnenweg). Op die manier kunnen de bermen van bekken 1 en 2 volledig ontzien worden. Aan de trage weg zou er geen kwetsbare natuur zijn. De trage weg kan na de werken hersteld worden en dankzij de erfdienstbaarheidszone is de leiding ook goed bereikbaar voor onderhoud en controle.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren opmerkingen en adviezen vanuit de vaststelling dat het alternatief niet kan worden beschouwd als een redelijk alternatief, gezien dit technisch niet uitvoerbaar is, rekening houdend met de sectorale randvoorwaarden. Het voorgestelde alternatief bevindt zich vlak bij een hoogspanningsmast. De veiligheidsvoorschriften van ELIA vragen minimale afstanden tot deze mast en zijn funderingen, waarbij minstens 15,8m vanaf het maaiveld.

De overdruk drinkwaterleiding is een indicatieve aanduiding. Dit betekent dat het plan niet de exacte locatie (breedte, lengte en diepte) van de leiding vastlegt. Daar het beschermde soorten betreft moeten sowieso maatregelen genomen worden om de orchideeën te behouden, bijvoorbeeld plaatselijk de ligging afstemmen, de uitvoeringstechnieken, de werfzone... Dit is reeds vastgelegd in vigerende wetgeving en zal gevolgd worden. Dit zal in het MER sterker benadrukt worden.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen geven derhalve geen aanleiding tot een aanpassing aan het ontwerp-GRUP.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gewijzigd bij decreet van 19 juli 2013, artikel 8, § 1, eerste lid.
- Het koninklijk besluit van 5 augustus 1976 houdende de vaststelling van het gewestplan Mechelen, en latere wijzigingen.
- Het koninklijk besluit van 28 december 1972 houdende de vaststelling van het gewestplan Antwerpen, en latere wijzigingen.
- Het koninklijk besluit van 30 september augustus 1977 houdende de vaststelling van het gewestplan Turnhout, en latere wijzigingen.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de Speciale beschermingszone 'BE2100026 Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden' en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszones 'BE2100424 De Zegge' en 'BE2101639 De Ronde Put' en van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. Het bij dit besluit gevoegde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Drinkwaterleiding Viersel-Walem' wordt definitief vastgesteld.

De normatieve delen van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn bij dit besluit gevoegd als:

1. bijlage I, het grafisch plan;
2. bijlage II, de stedenbouwkundige voorschriften bij het grafisch plan.

De niet-normatieve delen van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn bij dit besluit gevoegd als:

1. bijlage IIIa, de toelichtingsnota met de tekstuele toelichting;
2. bijlage IIIb, de toelichtingsnota kaarten;
3. Bijlage IV, het plan-MER;

Artikel 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De Minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Getekend door:Zuhal Demir (Signature)
Getekend op:2023-03-31 18:29:01 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Zuhal Demir

Zuhal DEMIR

Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Drinkwaterleiding Viersel-Walem’

In Zandhoven, Nijlen, Lier, Duffel, Rumst

Bijlage I: grafisch plan

Vlaamse overheid

DEPARTEMENT OMGEVING

Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Drinkwaterleiding Viersel-Walem'

De ontwerpers

Filip HENDRICKX Peter DAVID

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Drinkwaterleiding Viersel-Walem'.

de Minister-president van de Vlaamse Regering

Jan Jambon

de Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Getekend door:Zuhal Demir (Signature)
Getekend op:2023-03-31 18:29:05 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Zuhal Demir

Zuhal Demir

Achtergrond : GRB, Bron : Digitaal Vlaanderen, februari 2022

GEWESTELIJK RUIMTELIJK UITVOERINGSPLAN
Drinkwaterleiding Wemel-Walem
Bijlage 1 Verordenend Grafisch Plan 1/2

Plannode : 2.12_00009_00001
Definitieve vaststelling

Vlaamse overheid

DEPARTEMENT OMGEVING

schaal : 1:7.500

0 50 100 200 M

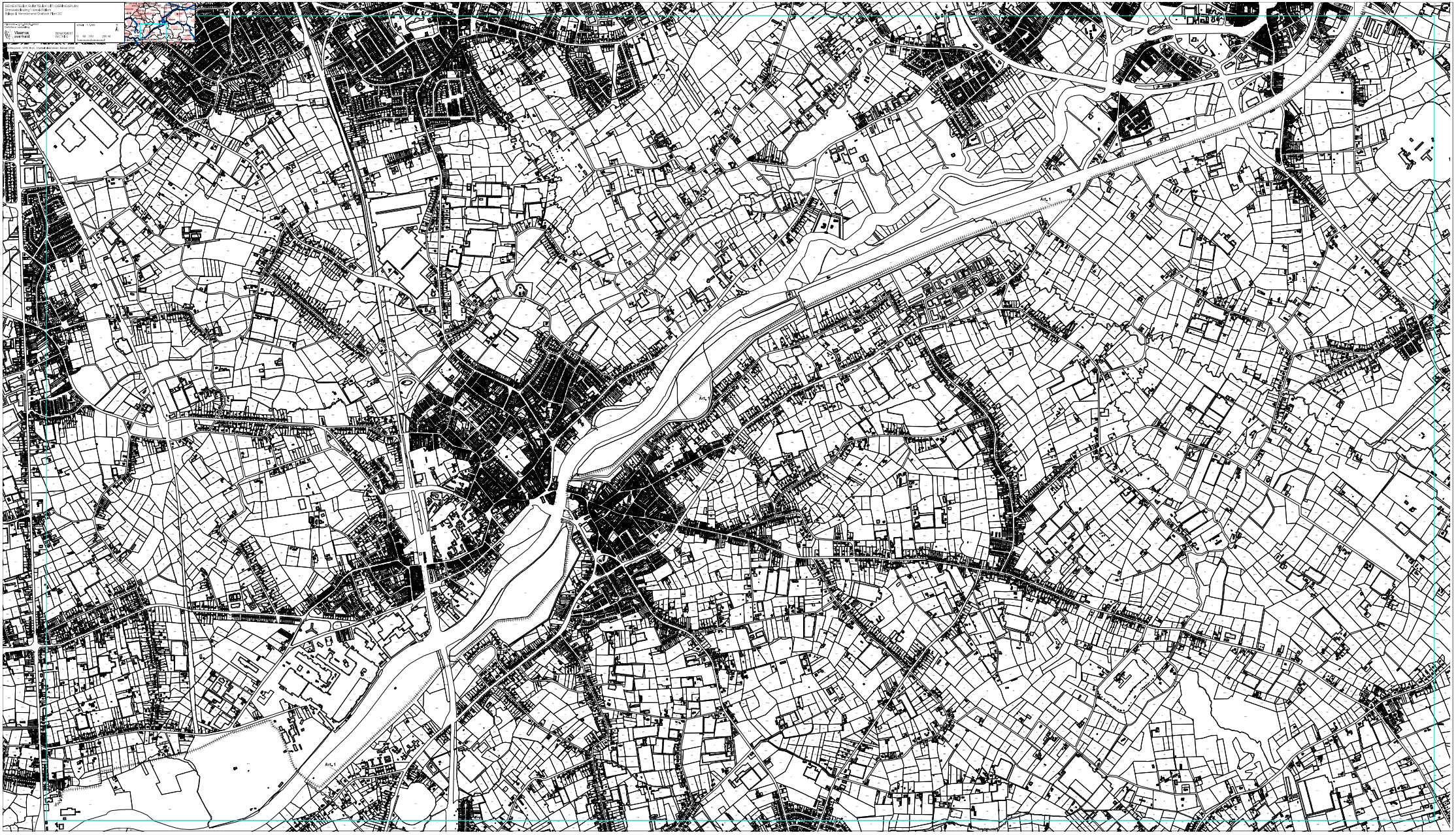

Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Drinkwaterleiding Viersel-Walem’

In Zandhoven, Nijlen, Lier, Duffel, Rumst

Bijlage II: stedenbouwkundige voorschriften

Vlaamse overheid

DEPARTEMENT OMGEVING

Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Drinkwaterleiding Viersel-Walem’

De ontwerpers

Filip HENDRICKX Peter DAVID

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Drinkwaterleiding Viersel-Walem’.

de minister-president van de Vlaamse Regering

Jan JAMBON

de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Getekend door:Zuhal Demir (Signature)
Getekend op:2023-03-31 18:29:11 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Zuhal Demir

Zuhal DEMIR

Verordenende stedenbouwkundige voorschriften
 Artikel 1 Enkelvoudige leiding Aanduiding in overdruk. Dit gebied behoort tot de bestemmingscategorie van de grondkleur.
Artikel 1.1
In het gebied, aangeduid met deze overdruk, zijn alle handelingen toegelaten voor de aanleg, de exploitatie en de wijzigingen van een ondergrondse transportleiding en haar aanhorigheden. De aanvragen voor omgevingsvergunningen voor een transportleiding voor drinkwater en aanhorigheden worden beoordeeld rekening houdend met de in grondkleur aangegeven bestemming.
Artikel 1.2
Bij een vergunningsaanvraag voor ondergrondse of verdiepte constructies wordt aangegeven wat te verwachten effecten zijn van deze constructies op het grondwater en hoe er mee wordt omgegaan.
Gronden die niet voor de inrichting of het functioneren van de drinkwaterleiding gebruikt worden, worden op een kwaliteitsvolle manier geïntegreerd in de omgeving.
Artikel 1.3
De aanleg gebeurt met de best beschikbare technieken waarbij naar minimale milieu- en landschappelijke impact wordt gestreefd. Dit door - een weloverwogen afbakening van de werfzones waarbij specifieke aandacht wordt besteed aan de kwetsbare locaties - een afgestemde werffasering, periode van uitvoering en wijze van uitvoering - het waar mogelijk herstellen van schade na de werkzaamheden, rekening houdend met de vigerende veiligheidsvoorschriften van de leiding